

TABORISNIK

Štev. 101. Leto I.

ŠPITAL NA DRAVI

Torek 24. decembra 1946

IZ BOŽIČNEGA EVANGELIJA

Čudno svečan vtis napravi branje še bolj pa petje božičnega evangelija pri polnočnici. Ves prevzet od veličine in pomembnosti te blagovesti poslušam: "TISTE DNI JE IZŠLO POVELJE OD CESARJA AVGUSTA, DA NAJ SE POPIŠE VES SVET..." Kratek je evangelist Luka, a v kratkih potezah zna pod vodstvom Svetega Duha čudovito nazorno slikati največje in najdalje segajoče dogodke, ki so se v človeški zgodovini zgodili.

Ves svet, to je ves tedaj poznani svet je bil v oblasti rimskega cesarja. In na ta svet je šlo povelje cesarjevo, da se mora vsak vpisati v sezname državljanov, in sicer vsak v tistem mestu, tisti občini, od koder je pred sto in stoletji izhajal prvi praded njegovega rodu. Sv. Luka pripomni: "IN HODILI SO VSI SE POPISOVAT, VSAK V SVOJE MESTO." Vse cesarstvo se je zganelo. Začela se je splošna hoja po vseh deželah razsežne rimske države. Hodili so možje in žene, mladi in stari, vsak v svoj kraj; mnogi so morali opraviti dolga in utrudljiva potovanja. Kakor da se je polastil ljudi čuden nemir, je bilo vse človeštvo rimskega imperija razgibano na potu v tistem času, ko je prihajal ODREŠENIK na svet.

Tedanji nemir v ljudeh zaradi popisovanja je simbol, znamenje notranjega nemira, ki kliče človeka k JEZUSU. Noben človek ni in ne more biti brezbrizen in povsem miren do tega DETETA, ki se je rodilo ob prvem popisovanju vsega sveta. Nemir vleče srca človeška k jaslicam, k tabernaklju, kjer Jezus danes prebiva. Eni v tem nemiru zagore v ljubezni in navdušenju za ODREŠENIKA; drugi ga

sovražijo, češ, zakaj jih vznemirja, ko vendar nočejo z njim nič opraviti imeti; tretji pa bi radi ostali nevtralni, se zanj kratko in malo nič ne zmenili, pa ne gre, nemirno je srce vsakega človeka, dokler se v ljubezni ne skloni pred betlehenskimi DETENTOM.

V dno duše pa ne pretresejo vsako leto besede v evangeliju: "ZANJU NI BILO PROSTORA V PRENOČIŠČU" /Luk 2,7/. Kakor kdene mrzel piš me obleti, da kar vzdrgetam. Za ODREŠENIKA, ki je prihajal na svet, ni bilo prostora v prenočišču; bil je v mrzli noči puščen na cesti. Pomislite vendar! Največji

POTOMEC DAVIDOV se rodi v mestu svojega pradedu, pa vse mesto ni ma zanj toliko prostora, da bi ga mati v sobi povila in na človeško ležišče položila! Napovedan prihaja. Vsak dorasel član izvoljenega naroda ve iz svetih pisem, da bo ODREŠENIK tedaj prišel, ko bo „hiši Jakobovi odvzeto žezlo“, to se pravi tedaj, ko ne bo imelo več ne svobodnega kraljestva ne svojih kraljev in vladarjev, ko bo brez neodvisnosti pod oblastjo tujcev. In tedaj so bili Judje v takem položaju in so vsi vedeli, zdaj zdaj mora napovedani ODREŠENIK priti. Bolj ko so težko prenašali tujo vladu poganskih Rimljanov, bolj so pričakovali MESIJO, tisočletja zaželenega. A ko pride, zanj in za njegovo Mater ni prostora; v svoji domovini je brezdomec! „V SVOJO LASTNINO JE PRIŠEL, IN NJEGOVI GA NISO SPREJELI.“ /Jan. 1,11/.

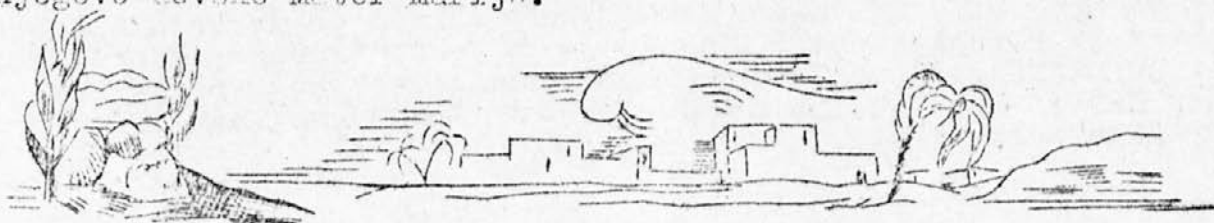
Vsak božič so me ob poslušanju evangelija teke in podobne misli globoko pretresle, a nikdar jih nisem doumel tako globoko kakor v svojem sedanjem položaju. Nikdar prej nisem tako občutil, koliko bolečine vsebuje kratki stavek: Zanju ni bilo prostora v prenočišču. Pa se vprašujem: Zakaj neki je SIN BOŽJI hotel na ta način priti na svet in biti rojen nič bolje kakor begunec, ki ni nikjer doma? Zakaj? Zato ker je smoter njegovega prihoda na svet, da postane pravna žrtev za vse grehe vseh ljudi.

Za nepregledno množico in hudobijske grehov je morala biti žrtev velika in huda, da je odtehtala na tehtnici božje pravičnosti vso ogromno težo milijonkrat namnoženih in tisoč- in tisočletja vsake ure vedno znova ponavljanih grehov. SIN BOŽJI se je rodil, da postane za nas žrtev. Žrtev je bila Mati Marija, v njeni uri na ceste pograna. Žrtev je bilo božje DETE, rojeno v živinski votlini in položeno v jasli. Z njegovim rojstvom se je žrtev začelo, je neprenehoma trajala in rasla do vrhunca dotlej, da so njegovo razbičano in s sulico prebodeno truplo položili v skalni grob.

Ta življenjska žrtev ODREŠENIKOVA daje našim dušam nadnaravno življenje in ga vzdržuje. Ali ni značilno, da leži novorojeni ODREŠENIK v jasliah, iz katerih živina pobira hrano? Kakor da je s tem hotel namigniti, da je On hrana našim dušam.

Ko primerjam ob jasliah svoj sedanji položaj z JEZUSOVIM in Marijinim, spoznam, kako majhne so moje žrtve, ki jih moram v sedanjosti nositi. In kar toplo mi postane pri srcu in duša se mi vzraduje, da morem in smem svoje sedanje žrtve položiti v jasliah božjemu DETETU v dar. Dekler moremo to storiti, je v kljub mnogim bridkostim in skrbem še nekaj lepoga v našem življenju, za kar je vredno živeti. Kdor noče ali ne zna svoje žrtve združevati z neizrekljivo težko žrtvijo ODREŠENIKOVO in jo z novorojenim DETETOM v jasliah po materinih rokah Marijinih Bogu darovati, zanj življenje, kadar postane težko, kot je zdaj naše, res nima več lepote.

Pastirji so se med seboj vzpodbujali: „POJDIMO TOREJ V BETLEHEM IN POGLEJMO...“ in pohiteli so tja. Še sam se jim hočem pridružiti in z njimi hiteti, da najdem MARIJO, JOŽEFA in DETE in mu darujem vse sedanje in prihodnje žrtve. Trdno upam, da ne bo odklonil moje male žrtve. Dal mi bo miren in varen prostor na zemlji, v domovini, končno pa v večni domovini, kamor vsi potujemo in kjer bomo z blaženimi očmi strme zagledali JEZUSA in njegovo devško Mater Marijo.

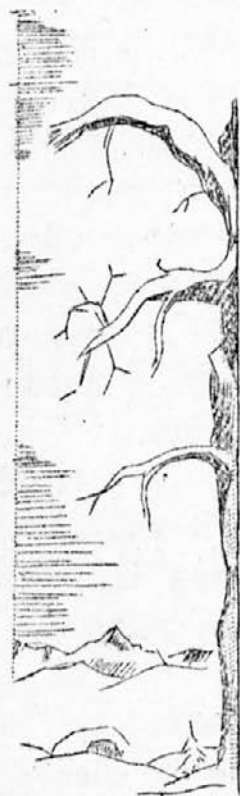
TIHA SVETA NOČ PRIHATA

Tiho sveta noč prihaja,
misli vabi v domovino...
Jezus k nam hiti, iz raja,
lajšal nam bo bolečino.

Tudi letos vse domove
pokadimo, pokropimo,
tudi zapuščene krove
Bogu v varstvo izročimo.

Jaslice si naredimo:
hlevček, ovčke in pastirje;
v hlevček Jezuščka denimo
poleg Jožefa, Marije.

Z angeli potem zapojmo
sveto noč veseli, srečni.
Dni prihodnjih se ne bojmo,
varoval nas Kralj bo večni.

PREMILA MATI ZVELIČARJEVA

V božični dobi odmeva po naših cerkvah molitev: PREMILA MATI ZVELIČARJEVA. Da jo bomo lepše molili, se poglobimo v njeno bogato vsebino.

Mariji pravimo: PREMILA MATI. Milina je lastnost človeškega srca, ki je usmiljeno, ki čuti s trpečim in joka z jokajočim. Človek, ki je mil, rad pomaga nesrečnim. Marija je premila Mati. Zato čuti z nami. Smilimo se ji. Zname so ji vse naše slabosti, pozna vse nevarnosti, ki nam groze, ve za vse nadloge, ki nas teže. Zato nam odpira vedno svoje milo, usmiljeno materinsko srce. Polna miline in sočutja se sklanja k nam, nas tolaži, rešuje nevarnosti in podpira v slabosti. Marija zasluži, da jo nagovarjamo z besedami: Premila Mati.

Marija je ZVELIČARJEVA MATI. Marija je spočela Zveličarja od Svetega Duha. Po njej je Jezus postal človek. Na sveto noč ga je rodila. Brezmadežna Devica je Odrešenikova Mati, Odrešenik pa njen sin. Zato je postal človek, da nam je dal večno življenje. Prišel je po Mariji na zemljo, da nam streže, da nas osrečuje, nam razsvetljuje pot življenja, da se daje dušam v hrano, nas tolaži in v nebesa vodi. Bog in človek je, naš Odrešenik, Kralj nebes in zemlje. Marija pa je njegova Mati. Zato njena prošnja pri Bogu vse premore.

Marijo imenujemo tudi: VRATA NEBEŠKA. Po njej deli Bog vse milosti, tudi milost zveličanja. Srednica je vseh milosti. Po Mariji je prišel na svet Jezus, ki nam je spet nebesa odprl. Zato je Marija najzanesljivejša vodnica v nebesa. Cerkvni očetje trdijo: Kdor Marijo časti, se ne pogubi. Prosimo Jezusa, naj nam odpre po Mariji nebeška vrata.

MORSKA ZVEZDA. Naša življenje je polno nevarnosti. Po razburkanem morju vodi naša pot proti nebeški domovini. Valovi hudega nagnjenja, strasti in slabosti, viharji bojov in skušnjav se zaganjajo v čoln našega življenja. Hudobni duh s svojimi pomočniki je vedno napáda, brezbožni svet ji grozi, da bi jo pogubil. Kako srečni smo, da nam v temo življenja žari na nebu svetlo znamenje: žena, obdana s soncem, luna pod njenimi nogami in dvanajst zvezd okoli glave. - Marija, morska zvezda. Nje niso dosegli valovi strasti, ne more ji škodovati brezbožni svet, tudi ne poglavar hudobnih duhov. Svetlo in jasno žari na nebu in nam razsvetljuje temo pot življenja. Upirajmo vanjo svoje oči! Če bomo vanjo upali, se ne bomo izgubili v temi. Če se bomo morske zvezde držali, ne bomo nikoli zšli. Svetla in jasna bo naša pot proti večni domovini.

POMAGAJ LJUDSTVU, KI JE PADLO! To je pretresljiv klic po izvirenem grehu ranjenega in trpečega človeštva k Mariji. Zaradi strašnih posledic greha prvih staršev padamo v najrazličnejše grehe. Duh posvetnosti, brezbožnosti, sovraštva nas pogublja. V dušnih in telesnih nadlogah ječimo. Greh nas je pahnil v strašno nesrečo. Tudi mi smo ljudstvo, ki je padlo. Zato kličemo k Tebi, Brezmadežna: Pomagaj ljudstvu, ki je padlo! Med grešniki so v največji nevarnosti, da se pogube, tisti, ki nočejo vstati, ampak trdevratno vstrajejo v grehu. Sveti Avguštin pravi: Grešiti je človeško, vztrajati v grehu pa satansko. Človek, ki je tako globoko padel, da ne želi več vstati, je v veliki nevarnosti, da se bo pogubil. Marija, mi pa želimo vstati. Pomagaj nam, da se bomo spokorili in k Jezusu vrnili. Pomagaj nam, da se bomo spokorili in k Jezusu vrnili. V naših dušah gori veliko hrepenenje po izgubljenem morju, po izgubljeni milosti in čistosti. Marija, tobi se izročimo. Ti nam boš vodnica do vstajenja. Vsi vemo, da je samo v vrnitvi k Bogu naša rešitev.

TI, KI SI SVOJEGA STVARNIKA ČUDEŽNO RODILA. Marija, reže skrivnostna si. Iz tebe je izšlo Sonce pravice, Kristus, naš Bog. Nevesta si Svetega Duha. Po Svetem Duhu se je učlovečil v tebi Jezus, božji Sin. Čudežno si rodila ti edina svojega Stvarnika. Zato si blagoslovljena med ženami, najlepša med vsemi stvarmi.

Vsake zemeljska mati ob spočetju novega človeškega bitja izgubi devištvo, v tebi pa sta se ob spočetju božjega Sina združila dva cvetova: devištvo in božje materinstvo. Postala si božja mati in ostala devica. Zato pravimo o Tebi: **TI DEVICA. PREJ IN SLEJ,** ko se iz Gabrijelevih ust prejela oznanjenje. Ker si mati in devica obenem, si najlepši vzor vseh žen in deklet, čudež božje vsenogočnosti in ljubezni.

Kolikor bolj premišljujemo tebe, Marija, toliko bolj se zavedamo, da smo grešniki. O sebi ne moremo drugega povedati kakor to, da smo veliko grešili. Zato s prošnjo: **USMILI SE GREŠNIKOV!** končamo to molitev. Marija, naše upanje, pomagaj nam, usmili se nas, reši nas!

Naredimo jaslice

Jezus se rodil nam je,
pridite, molimo;
tudi v srcih jaslice
Njemu naredimo!

Lučko božje milosti,
v dušah vsi prižgimo,
biserov ponižnosti
vanje natrosimo!

Božje Dete Jezusa
v duše povebimo,
svoja srca žalostna
Njemu v dar nesimo!

Angeli naznanjajo:
"JEZUS JE MED VAMI!"
V BOŽJE DETE UPAJMO,
KI LEŽI NA SLAMI!

BOŽIČ

Dan Kristusovega rojstva se ne dá natančno ugotoviti. Praznovali so ga ponekod že v 3. stoletju, in sicer 6. januarja, a ne kot samostojen praznik. Rimska Cerkev je začela že pred sredo 4. stoletja obhajati Gospodovo rojstvo 25. decembra, najbrž zato, da je poganski praznik tega dne, praznik rojstva nezmagljivega sonca, pokristjanila. Prehod h krščanskemu pomenu praznika je bil kaj naraven, saj je Kristus sone pravčnosti in ob njegovem rojstvu je ljudstvo, ki je hodilo v temi, zagledalo veliko luč /Iz 9,2/. Rimsko praznovanje se je razširilo po vsej Cerkvi, na vzhodu počenši od konca 4. stoletja.

Že za Gregorija Velikega /umrl. 604. l./ so izpričane na božični dan tri svete maše: polnočnica kot sklep vigilije, zorna in velika maša.

Božič je velik in vesel praznik, saj spominja na rojstvo Kneza miru /Iz 2,6/, ki se po njem resnica in zvestoba srečujeta, pravica in mir poljubljata /Ps 84,11/. Življenju novorojenega Deteta je napovedal vsebino in cilj sam angel iz nebes: Slava Bogu na viševah in na zemlji mir ljudem, ki so blage volje /Lk 2,14/.

Božična liturgija se začneja z jutranjicami: Kristus se nam je rodil, pridite, molimo! Bratje, storimo to! Zakaj razodela se je milost božja, ki prinaša zveličanje vsem ljudem /Tit 2,11/.
/Iz molitvenika "Kristus kraljuj!/"

Božična razglednica

Kmetija Kofler je visoko v hribu. Od hiše so travniki in polja, nad njo smrekov gozd. Visoko nad gozdom skalta gora.

Prekvat, Vorencu se zdi skoraj kakor v Krnici. Daleč je v dolino, to je res, posebno sedaj pozimi, toda poleti je todle kakor v planini. Diši po smrekovem vetru in po gorskih grapah, ki so še mokre od talečega se snega.

Ravno to je zaneslo Vorenca semle gori. Saj bi ne šel v samoto samo zavoljo dela, kaj še! Toda ko je iz doline gledal, kako je jutranje sonce pozlatilo okna košatih tirolskih hiš, ga je kar nekaj zgrabilo.

Udinjal se je. Gospodar prijazen, že v letih; tudi ženski ni kaj reči. Le njena nedeljska peča s trakovi se zdi Vorencu tako čudna.

Kofler ima dva otroka. Sina in hčer. Toni je zmeden. Tak se je rodil. Za sam križ. Veroni je pa zala in pripravna. Vorencu je skoraj všeč. Ni kakor druge. Kit nima navitih okrog glave. Prosto ji vise čez prsi kot dvoje črnih vrvi. In za pogovor je živahna. Prav po gorenjsko ga kliče.

"Vorenc, komm' mit!"

Ti zlodej ti, Vorenc že kar česna po nemško. Največ zavoljo Veroni. S kom naj se pa meni na tej strmini, če ne z dekličem? Zvečer, ko sede za mizo, se pogovor prav prijetno odvija. Veroni že najde kaj, da se vsi smejejo. Vorenc najbolj.

Ko ima Veroni tako lepe zobe. Majhne kakor miška pa bele, da se kar svetijo.

Eklemanski deklič!

Vorenc doma še ni imel nič izbranega. Kaj bi hlapec? Delo od jutra do večera, v nedeljo po nauku kozarec vine. Pa je bila nedelja v kraju. Ne reče, da ni šel kdaj na vas. Tudi zapel je s fanti. Ugledanega pa še ni imel nič. Z žebutovo minco je nekam rad govoril, pa je bila štimana. Je Kodranov Vorenc gledal za njo. Svojo bajto je imel. Vorenc pa nič.

Eh, marsikaj pride na misel Vorencu v teh zimskih večerih. Okoli hiše je tišina, v srcu pa nekaj kakor domotožje.

Veroni ga gleda z otožnimi očmi.

"Langweilig?"

Vorenc ne ve odgovoriti. Saj mu ni dolgčas. Sam ne ve, kaj mu je.

Kadar ni Koflerja blizu, se Veroni nasmehne in prime Vorenca za roko.

"Vorenc, Liebe?"

Vorenc samo strmi predse. Še dober teden je do božiča, on pa tu tako neizrečeno sam. Vsak dan isti obrazi, ista puščoba. Vorenc je kakor bolan. Tišči ga nekaj pri srcu, z mehko roko ga boža in tepe hkrati.

Tudi Veroni postaja otožna, kakor da se boji za Vorenca.

"Vorenc, warum bist du so traurig?"

"Warum?"

Saj ne ve zakaj. Tako je v srcu, kakor da je kamen z gore padel nanj.

Dnevi se kar vlečejo. Zjutraj je v dolini megla, gosta in bela kakor spenjeno mleko. Potlej pride sonce, osveti sneg in Vorenc vidi ljudi na cesti. Hodijo, hodijo. On pa nikamor ne more. Kakor da se je prirasel v ta breg.

Preklemansko!

Doma je ob takemle času najlepše. Ženske pospravljajo, moški pa sitnarijo in modrujejo. DrugEGA dela nimajo.

Na, pa je sveti večer. Kako je res drug kakor doma. Kakor po grenkem brinju diši po hiši.

Vorenc je nesrečen. Veroni se svetijo oči; še Kpfler je mehak kakor zaméšeno testo. Miza je polna, toda Vorenc nima teka. Ne more jesti, čeprav ga Veroni sili.

"Jej, Franc, in pij!"

Kako bi jedel in pil, če je pa srce velika rana? Udprta in zgnojena kakor otiska.

K polnočnici bodo zapeli zvonovi v Tristachu in Lienzu; eno samo veselje bo šinilo od Matraja do Lavanta. Vorenc bo sam tu v bregu. Saj bo morda šel k polnočnici v Nussdorf, morda celo v Lienz, toda srce bo doma pred farnim oltarjem; na koru bo Kaconov Matevž zaigral na orgle. Počasi, tiho, kot da angelci pojo, bodo dihnile piščali. V vse kote bo šla pesem, v vse klopi, v vsa srca.

Sveta noč, blažena noč ...

Vorencu se kar nekaj nabira v grlu.

Prekvamansko, da so mokre oči. Kofler, gospodinja, Veroni in Toni sede za mizo. Toplo je v hiši.

Veroni poje.

Stille Nacht, heilige Nacht ...

Vorenc vsaka beseda udarja po srcu. Saj Veroni lepo poje, toda tuje. Doma pa pojo po domače. Fantje stoje pod korom; košati kakor macesni. Spredej so svetle rute: dekleta. Ko Matevž zaigra božično, se kar vzdigne po cerkvi. Vse poje, še Potokarjev ata, ki grede v sedemdeseto leto.

Zlomek!

Vorencu je tako hudo, da bi najlaže jokal.

Potlej Veroni vpraša, če misli iti k polnočnici. Vorenc odmaje z glavo. Le kaj naj počne?

Zdaj tudi Veroni ne pojde. Pa je mislila iti, če bi šel tudi Vorenc. Tako rada gre sama z njim.

"Vorenc, bist du krank?" vprašuje Kofler, ko vidi žalostne Veronine oči.

V Vorencu je grenko, da še povedati ne more kako. Potlej ležejo spat. Ko gre Vorenc čez Vežo, pride Veroni za njim.

"Vorenc, sei lustig. Ich muss so traurig sein, wenn du so..."

Veroni joka.

Vorenc ji ne more reči besede.

Zunaj je noč. Veter se je zbudil, smrekovi gmajni. Vorenc ga sliši. Toda jasno je in nebo je zvezdnato.

V Gorjah grede zdaj od polnočnice. Postojnarjev Franc, Špehonov Jurij, Grmačev Jože, Frčejev Ivan. V parih grede, da beseda teče. V gazeih je dekliški smeh. Sneg škriplje. Po hišah so še luči. Stari so ostali doma in molili roženkrance.

Fantje še malo povasujejo. Saj bi domov grede zaukali, pa se ne spodobi za sveto noč.

Vorenc dolgo ne zaspi. Nikogar nima tam daleč, toda srce je tam. Ve, da bi mu Kofler dal Veroni in kmetijo, toda Vorenc je

Štev. 101., leto I.

24. decembra 1946

to noč čez ljubezen naredil križ. Saj bi ne mogel živeti todle. Vsako leto ob praznikih bi bil bolan. Tudi če bi imela Veroni zlate kite, bi ga ne mogla privezati semle.

Božič. Akrament, Veroni je zala, da Vorenc ne more umakniti oči od nje. Kakor da je noč obrisala grenkobo od srca.

Prva mu vošči. Vorenc jo dolgo drži za roko.

"Ebenfalls, Veroni, ebenfalls."

Zdaj se Vorencu zdi, da se norčuje iz samega sebe.

Doma so si drugače voščevali. Toda danes hoče biti Vorenc vesel. Veroni je tako lepa.

Štefanovo. Akrabolt, Vorenc gre z Veroni v Lienz. Zaka j bi ne zaplesala? Pa res, ko sta oba mlada. Kofler od praga gleda za njima.

Polka! Je ena, še ena. Vorenc pribija s peto ob tla. Veroni mu kar leži na rokah.

Vorenc je kar domač s fanti.

"Walzer, Vorenc."

Veroni je kar vroča.

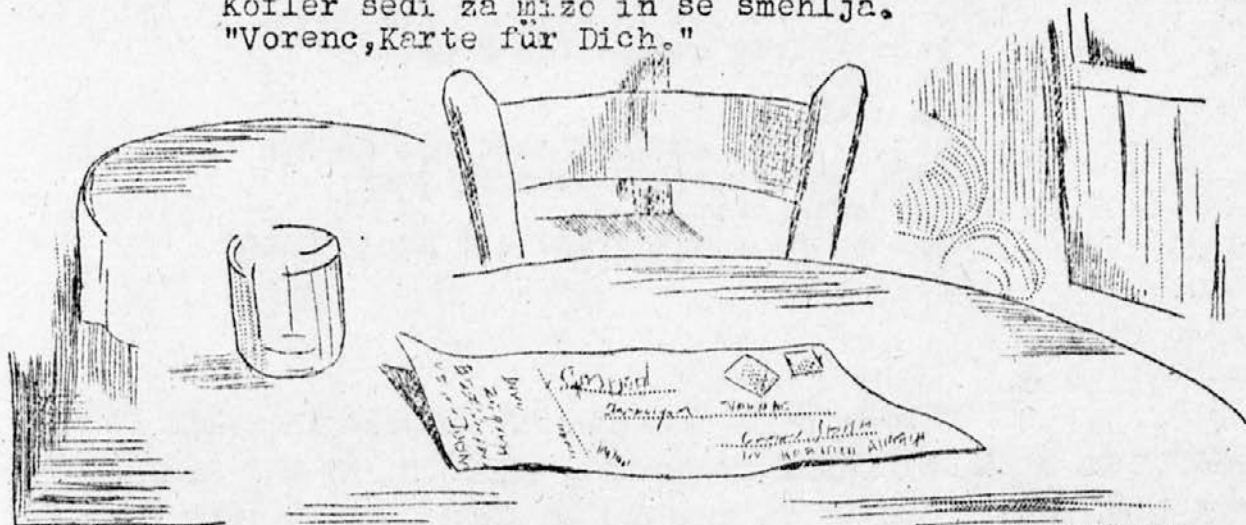
Včeraj se je unesel. Saj ne moreš nikamor. Kdor ima dekleta doma, ta je res revež. Vorenc ja pa sam.

"Vorenc, ich hab' dich so gern ..."

Veroni je ko ob pamet.

Kofler sedi za mizo in se smehlja.

"Vorenc, Karte für Dich."

Vorenc bleedi. Sede na stol in strmi v črke.

"Žegnan božič in srečno novo leto! Mi jo kar po domače režemo. Škoda, da Te ni."

Potlej se Vorencu črke meglé. Na koncu vidi samo še ime Ivan.

Obrne razglednico. Bogkov kot in pod njim jaslice. Vorenc šele sedaj sliši Veroni.

"Vorenc, was ist 's mit Dir?"

"Nichts, nichts".

V Vorencu se zbirajo vsi glasovi in pesmi, zemlja pod Storičjem, gmajna na Obočnici, polja v Srpeh, ceste, kolovozi in

in pota, klici vozarjev in pastirjev, šumenje židanih rut in modra beseda Potokarjevega ata: Je tako, da si najraje doma. Še pri vojaki nisem bil rad, pa so me gospod havptman radi imeli. Doma vse drugače diši.

Veroni vso dolgo noč joka. Ve, da Vorenc ne bo nikoli njen. Nikoli!

In Vorenc ve: če bi bil ves breg zlat, neko jutro bi povezal culo in peš odšel domov.

Zavoljo Bogkovega kota, in jaslic; zavoljo zemlje in pesmi.

V postelji sedi Vorenc in ne more spati.
Sto Veron ga ne obdrži, kadar bo čas prišel.
Ga ne obdrži.
Prekvat da ne!

BEGUNSKA BALADA

Skrivnosten mrak...
Tihota sveta
objela dolge vrzete je barak.

Prisluhnem v noč:
vse taborišče spi
in v sanjah spleta
brezkončne niti
v davne, srečne dni ...

Začutil sem utripe tisoč src
in ostrmel
in zaihtel:
Saj v tisoč srcih kljuje noč in dan
klic zemljice, ki ljubi in trpi
ter srka kri ...
Nas bo še kdaj sprejela v svojo dlan?

Hinko

O BOG, KI SI STORIL, DA JE BILA TA SVETA NOČ SVETLA PO SVETLOBI PRAVE LUČI: DAJ, PROSIMO, KI SMO SKRIVNOSTI JEZUSOVE LUČI SPOZNALI NA ZEMLJI, DA BOMO UŽIVALI TUDI NJEGOVE RADOSTI V NEBESIH. (Prošnja iz zornike maše-polnočnice).

DAJ NAM, PROSIMO, VSEMOGOČNI BOG, DA, KI NAS PREŠINJA NOVA LUČ TVOJE UČLOVEČENE BESEDE, TO ODSEVA V NAŠEM DEJANJU, KAR SE PLESČI PO VERI V DUŠI. (Prošnja iz zorne-pastirske maše).

BOŽIČ BEGUNCA

Zvonovi tiho pesem so zapeli
in zadoneli
v svetonočni mir ...

Glasovi preko tujih streh
izgubljujejo se v zasneženi les.
Kraguljčki zvonko na saneh
v odmev šepčejejo polnočno zgodbo.

Skrivnosten je božični spev ...
Zamaknjen ves poslušam božjo godbo ---

Brezdomes stopam v noč
- v božično noč ...
Sneženi metež poje mi spomine
na sveto noč v naročju domovine.

In lučka drobna v srcu zagori,
zavseti v noč mi zvezdica na pot:
Iz jaslje JEZUS me
- blagoslovi ...

POGOVOR

Otrok:

Mamica, čuj!
Danes sem sanjal o hišici naši;
kozy in krave imel sem na paši
tam za sosedovo gmajno.

Ko pa sem zbudil se, bil sem v tujini ...
Mamica moja, joj, to je hučo!
- Kdaj bomo srečni že spet v domovini
ptičke poslušali peti lepo?

Mamica:

Ne izprašuj!
Da po tujini vse polno nas roma,
Bogec je hotel: On s toplega doma
v širni poslal nas je svet ...

Kadar molitve bo zvrhana mera,
konec begunstva bo žalostnih dni:
hvalnice v srcih zapela bo vera,
s petjem na ustih domov bomo šli.

Hinko

VERA IN ŽIVLJENJE

(Razlaga katekizma)

Če gledamo v zgodovino krščanstva, najdemo v njej polno dokazov o božji Previdnosti, ki obrne zlo v dobro. Tristo let so morali prvi kristjani trpeti strahovito preganjanje. Malovernim se je zdelo čudno, kako je to mogoče, da trpe ravno otroci božji toliko. Pa to trpljenje prve cerkve je bilo potrebno, da se je utrdila v krvi in mučeništvu, ki je bilo seme novih kristjanov. Če bi ne bilo preganjanja, bi se bili kristjani med poganskim svetom udajali uživanju, krščanstvo bi postajalo vedno bolj plitvo, kakor je bilo na pr. plitvo krščanstvo moderne meščanstva, ki je zaplavalo v tok materializma in posvetnosti brez prave religioznosti. Tako krščanstvo je gnilo in nesposobno, da prekvaša svet. Če bi ne bilo toliko trpljenja v prvi dobi krščanstva, bi svet nikdar ne postal krščanski.

Cemu zlo, od kod zlo na zemlji? To so težka vprašanja, nerešljiva za tistega, ki ne veruje v božjo Previdnost. Oni pa, ki nosijo v svoji duši živo vero, verujejo, da Bog zlo pač pripusti, da pa, "tistim, ki Boga ljubijo, vse pripomore k dobremu". (Rimlj 8, 28).

Cemu Bog dopusti trpljenje, bolezen, vojsko, lakoto in drugo gorje? Brez božje volje to ne pride. Je to lahko kazen za grehe posameznika ali celih narodov. Ni pa vedno vse trpljenje kazen za greh. Pravični Job, prvi kristjani pač niso trpeli za kazen, ampak v očiščenje, v poskušnjo in tudi v poveličanje, a tudi za to, da so se združili s Kristusom in - trpeči za druge in drugim zaslužili odpuščanje in zveličanje.

Če hočemo nekoliko razumeti ogromno trpljenje, ki so ga povzročile moderne svetov. vojne, moramo priznati, da je vse to trpljenje prišlo predvsem zato, ker je svet pozabil na Boga in so narodi odvrnili od sebe jarem božjih zapovedi. Pa zakaj ravno dobri v teh razmerah pogosto največ trpe? Tudi tako imenovani "dobri" niso povsem nedolžni na odpadu sveta od Boga. Če so hudobni toliko delali, da je rastle hudobija med svetom, so tako imenovani dobri - preveč spali. Ko bi bil vsak kristjan apostol Kristusovega evangelija v človeški družbi, ko bi bili dobri toliko storili za božjo čast in krščansko življenje med narodi, kolikor so storili hudobni zoper to, ne bi bil svet zašel tako daleč. To je ravno pogosto krivda vernih, da jih prekose hudobni v vnemi za zlo, da so hudobni večji apostoli za Antikrista, kakor so verni za Kristusa. Tako so tudi verni več ali manj odgovorni, da je hudobija prekvasila ves svet, in tako morajo tudi oni trpeti - kazen. Toda vernim bo trpljenje v očiščenje, pa tudi zadoščenje za grehe hudobnih; tako s svojim trpljenjem zmanjšujejo kazen, ki jo je zaslužil svet, krajšajo dneve gorja in sebi služijo - plačilo. Ko bi bilo v Sodomi in Gomori le deset pravičnih, bi bil Bog tema mestoma prizanesel, kakor je rekel Abrahamu. Pravični odvrtaajo pravično kazen od svojih sodržavljanov in someščanov. S svojim trpljenjem pa tudi zmanjšujejo kazen, ki jo zasluži svet.

Prihodnjič konec

MOLK

Pes laja, ko začuti, zavoha nekaj, kar se mu zdi, da ni v redu. Kura kokodajsa, ko znese jajce; mlin ropoče, kadar melje, klopotec, kadar vleče veter. Človek pa lahko klepeta brez vode in vetra in tudi kadar je vse v redu in preden je še kdo kaj znesel. Pripovedovanje novic je nekaterim potreba, če so resnične ali ne. In če jih ni, si jih tak človek izsesa iz za nohtov. Tiste, ki jih sliši pripovedovati, predela po svoje, jih razširi, sfrizira, osoli, opopra, zabeli, prismodi, prikroji itd. Navadno ima pa vedno kdo neko škodo od tega. Kako koristne so duhovne vaje in misljeni že zaradi tega, ker nas uče in silijo molčati! V samostanih, v redovnih družbah, v vzgojnih zavodih imajo vsak dan določeni neki čas, ko je dovoljeno govoriti, v drugem času pa je zapovedan molk, ker brez njega ni mogoča zbranost, ni mogoč duhovni napredek. O Mariji pravi evangelij: „Ohranila je te besede v svojem srcu in jih premišljevala.“ Sv. Jožef pa je sploh molčal, saj nikjer ni zapisana niti ena beseda, ki bi jo bil on izgovoril. Pa ni bil mutast in ne trmast! Vredno je pomisliti tole: Sv. Jožef ni niti najmanj slutil, ko pride angel z naročilom: Vstani, vzemi Dete in Njegovo Mater in pojdi v Egipt! Marija je angela, ki je prišel do nje z veselim sporočilom, vprašala: Kako se bo to zgodilo? Jožef pa je brez besede vstal in izpolnil naročilo. Nas je tukaj okoli 4.000. Rad bi vedel, koliko jih je brez besede sprejelo naročilo: „Pripravite se, šli boste od tod drugam.“ Večinoma bo ta zadeva dala priliko za govorjenje vsaj za dva meseca. In vse to govorjenje bo brez potrebe, brez koristi. Ko je zasliševal Pilat Jezusa, je Jezus nekaj odgovarjal. Pred Herodom je pa kar molčal. Onemu je pripisoval še nekaj poštenja in dobre volje, temu pa nič.

Današnji dan je na svetu malo molka, tišine. Kadar se ne dero otroci, ne klepetajo ženske, se dere radio. Težko je zbrati človeku misli, težko je misliti s svojimi možgani. Od vseh strani: iz časopisja, iz radia nas obdeluje propaganda, nas vleče zdaj sem zdaj tja, nam vceplja tuje misli, tuje nazore. Na ta način se goji brezmiselnost, pozunanjenost, breznačelnost, pchajkovanje, moti resno, vstrajno delo, zbranost duha, notranje, duhovno življenje. Vedno več truda in boja je treba za zbranost, značajnost, resnost pojmovanja življenjskih nujnosti. Vse nas poplitvuje, vse hromi osebnost. Vsi naj postanemo enaki, brez odpora, voljni prepustiti se vsakemu vetru, vsakemu gospodarju, vsaki modi, sposobni izneveriti se vsakemu načelu, prepričanju, vsem našim izročilom. Pri tem igra molk važno vlogo. Iz samote, iz molka, iz dolgotrajne dobe priprave v zbranosti, so prišli med ljudstvo vsi veliki preroditelji. Drugače biti ne more. Sv. Tomaž Kempčan pravi: „Kolikorkrat sem šel med ljudi, vedno sem se slabši vrnil!“ Vse dobro, plemenito, vzvišeno se rodi, spočenja, goji, raste, zori v samoti, v molku, v zbranosti. Kdor torej želi napredovati v duhovni popolnosti, v značajnosti, v krščan. čednostih, naj ljubi molk in ga goji.

Prihodnjič dalje

BREZNO SE ODPIRA

(Dalje)

Hotel jim je stopiti par korakov naproti, pa se mu je zdelo, da ne bi bilo pametno, ker bi ga drugi gotovo čudno gledali, da gre po taki strmini navzdol, potem pa spet nazaj navkreber. Dva, tri korake je naredil, pa je spet obstal in čakal. Zastrmel se je v Anško. Kakor vila se mu je zdela, kot bi plavala po zraku, ne pa hodila v hrib, se mu je zdela njena hoja. In vse, kar je oblekla, je le še povečevalo njeno lepoto in ljubkost. Ker odtrgati ni mogel oči od nje, le bolj in bolj nestrpno je čakal, da bi še skoro zaslišal tudi njen glas, ki mu je tako sladko zvenel v ušesih, kadar koli je nanjo pomislil.

Ko je začelo tričetrtr pritrkavati pri sv. Mohorju, so prišli do njega. Z glasnim "Bog daj!" so se pozdravili. Rok hribovec nima navade dajati, to je mestna in ravenska navada in zunanost, ki tolikokrat rada prikriva le hinavščino in zahrbtnost v srcu. Rokó ti ponuja kot najboljši prijatelj, v srcu pa razmišlja, kako bi te ukani in ti spodkopal tla, da bi prej ko mogoče spravil s pota. Še Anška mu ni dala rokó, ki bi jo vendar tako rad stisnil. Pri njej vendar ni bila to hinavščina. Samo to ga je neprijetno dirnilo, da nobenega od njegovih ni bilo; sicer je bil zadovoljen in srečen popolnoma. Takoj je stopil k njej in ob njeni strani počasi stopal proti cerkvi. "Ali si že dolgo tukaj, Andrej?" mu je prijetno zazvonil njen glas. Takó vsakdanje vprašanje, pa toliko toplote v njem. Pa za dolge pogovore niti časa ni bilo. Le to so se še zmenili, da bodo po maši vsi skupaj stopili še malo k Močeračniku, da malo povasujejo, pa je že zazvonil veliki zvon in naznanil, da se je v cerkvi že začelo. Stopili so v cerkev. Anška se je skušala preriniti bolj v ospredje, oče in Andrej pa sta šla na kor.

Po maši so se pridružili številni Močeračnikovi družini. Vabil jih je tudi Brnik, pa so se izgovorili, da ima Andrej bližje od Močeračnika nazaj. Brlogarju pa je bil le glavni vzrok, da ne bi rad šel k Brniku, neprijetni spomin na tisto nedeljo, ko sta od Brnika grede prišla s Potočarjem nazkriž.

Cerprav jih Močeračnica ni pričakovala, vendar ni bila prav v nobeni zadregi. Saj je bilo nakuhanega in nadrtega dovolj. V hribih vedno dovolj pripravijo za take dni, da lahko sprejmejo in pogosté vsakega, ki pride v "semanj".

Prav prijetno in domače je bilo v veliki Močeračnikovi hiši. Gospodar je sedel v kot pod križ, gostje poleg njega. Mlajši otroci pa so se kar okrog peči in še na peči razvrstili, kolikor jih ni sonce spravilo pred hišo. Otrok kmalu napase svojo radovednost med tujimi ljudmi in se naveliča. Po kosilu se Močeračnik postavil z najboljšim moštom, pa še žganja je prinesel, če bi ga kdo ravno zaželel; seveda pokusiti ga je moral vsak. Močeračnici pa je bilo tudi všeč, ko so hvalili njen lepi "bob" in še druge njene kuhinjske dobrote. "Saj mi že starejša dekleta kar veliko odleže, čeprav je komaj iz šole," se je malo branila, da ni vsega sama naredila. "No, marsikaj pametnega se tudi pri nunah v Loki nauče," je pohvalil Brlogar, "vendarle mati doma največ nauči dekleta, ki ima pamet na pravem koncu. Reza bo dobra gospodinja, če že sedaj takó pridno pomaga."

Dosti sta se imela pogovoriti Brlogar in Močeračnik. Tudi Andrej je moral odgovarjati na vse kraje, da se je mogel z Ančko le bolj malo razgovarjati. No, pa je zadovoljen že s tem, da sta skupaj sedela, saj je videl, da drugače skoro ne more biti. Le prehitro mu je čas mineval. Mislil je in tuhtal, kaj bi ukrenil, ko ga je Brlogar vabil za zadnjo košnjo v planinah, pa ni mogel priti do pametnega zaključka. Da bo še premislil in mu v nedeljo povedal, če se mu bo zdelo pametno in mogoče, sta se dogovorila na koncu. Sam pa je skoro vnaprej vedel, da to ne bo mogoče, čeprav ne bi nobene stvari rajši kot te. Od jutra do večera bi kosil tam gori v hribih, čeprav bi bil do smrti izdelan, ko bi le tako strašno težko ne bilo zaradi domačih. Ančka bi mu nosila jesti, on bi kosil in užival ob pogledu nanjo in na domače hribe. Pa mu je vse to veselje za letos spet odvzeto. Tam gori bodo kosci vriskali, on bo pa na postaji poslušal piske lokomotiv in kletve vozničkov in ropot avtomobilov. Tak peklenški hrušč, tam gori pa tak blažen mir in lepota. Kdaj le se bo spet zanj prav obrnilo. Vsa ta njegova pot k sv. Mohorju se mu je zdela kot sanje, iz katerih se je predramil šele pri križu na Pustoti. Tam je postal in se razgledal. Njegova družba je stala pred Brnikovo hišo, ker so jih vabili, pa je bilo videti, da zastonj, ker so po kratkem obstanku šli naprej in izginili, da jih ni videl več. Razmišljal je, ali bi jo udaril kar po bližnjici ali naj bi šel proti mestu. Končno jo je mahnil po poti proti mestu, vendar se je vasi in mestu izognil na samotno stezo čez Stan in na Hribec doli, pa na suški most nazaj proti Traži. Samotna je bila pot, pa mu je hitro pretekla, saj mu je bila glava polna misli. "Kam otožen je postajal, ko je gledal naprej, pa še vedno ni videl srečnega izhoda. Kakšen sosed po očetu, če se ta ne bo dal omečiti?"

Tisto poletje je bilo čudno. Bila so jutra, ki so bila nenavadno hladna, pa spet dnevi neznosne sopenne vročine. Hrastnica se je v strugi tako posušila, da so mlinci in žage po dolini obstali in delali kvečjemu po par ur, ko se je nabralo za jezovi nekaj več vode. Pri Brlogarju pa je kljub temu bilo veselja kot že davno ne.

Tudi Potočar je imel v grapi pod gruntom svoj mlin. Še prav čedno zgornjo hišico si je tam uredil, nekaj zato, da bi imel na stara leta kam iti, če bi se z mladimi ne razumel, če bi bilo pomanjkanje vode, da je bil eden ali drugi lahko nekaj dni kar v mlinu in čakal, da se je nabralo toliko vode, da je zmel kak mernik žita, saj je bilo dostikrat tako, da je bilo zaradi tega tudi ponoči treba mleti. Tudi to leto je bilo tako. Prvo žito je spravil že pred Šarnom v mlin, da bi bil vsaj za "žeganje" bob že iz novine. Potočarica sama je prišla to leto doli s Tinčetom in petletno Tončko, da bi ji ne bilo dolgočas, da bi ji kakšno malo stvar pomagala, pa že zato, da bi ju doma ne bilo treba na vsak korak varovati. Vse sta obredla in preiskala. Na bregu mlina, ki je bil proti sv. Barbari, sta pobirala in lovila jabolka iz hruške, ki so padale z drevja, brala lešnike, na drugi strani, ki se je prav tako ali še bolj strmo dvigala v breg proti gruntu pod Jegale, pa sta se podila v gozdu za gobami. Tudi z mlinom sta imela svoje veselje. Po neke ure sta presedela pred velikim kolesom in gledala mavrične barve. Potočarica pa je stregla karnom in stopam. Doma pa je gospodaril Potočar z drugimi otroki sam.

(Prihodnjič dalje)

VLADANJA MORAVSKEGA KNEZA RASTISLAVA

Redki so med nami, ki ne bi vedeli za moravskega kneza Rastislava, tistega, ki je poslal l. 862. svoje poslanca do bizantinskega cesarja v Carigrad, naj mu pošlje misijonarjev, ki bi bili večji slovanskega jezika. Vemo, da je bizantinski cesar Rastislavovi prošnji ustregel, tako da mu je poslal brata Cirila in Metodija oznanjat tamošnjim Slovanom krščansko vero.

Na drugi strani so pa spet redki med nami, ki bi vedeli, da je letos ravno 1100 let, kar je ta veliki slovanski knez zavladal nad Moravsko. Vsaj ob koncu tega letošnjega jubileja se hočemo kratko spomniti Rastislava in njegovega vladanja, zlasti še, v kolikor zadeva to naša slovanska apostola.

Leta 846. je kralj Ludovik, ki je od 843 do 876 vladal v vzhodnem delu nekdanje velike frankovske države, katera je po smrti cesarja Karla Velikega (814) razpadla, odstavil premogočnega moravskega kneza Mojmira in postavil kneza Rastislava (846-870) za njegovega naslednika.

Notranji boji v razcepljeni frankovski državi so namreč dajali Slovanom v srednji Evropi priložnost, da so se uspešno borili za neodvisnost. Tako so se deloma osvobodili Čehi (knez Borivoj, pokristjanjen okoli 830). Še močnejša je bila Morava. Nemci so se z vsemi močmi borili, da bi obdržali vlado nad slovanskimi knezi. Eno iz ed sredstev za to, je bila tudi Ludovikova odstavitev kneza Mojmira. Toda tudi novopostavljeni knez Rastislav je izkoriščal notranje boje nemške države, da je utrjeval svojo državo, ki je obsegala sedanjo Moravsko in del Nižje Avstrije do Donave in velik del Slovaške (Nitra). V Nitri je v zvezi z Rastislavom vladal njegov nečak Svetopolk (849-894), poznejši mogočni knez Velike Moravske.

Mimogrede naj samo omenimo, da je Slovensko Panonijo vladal v tem času knez Kocelj (861-874), ki je bil sicer podložen Nemcem, a zato jako samostojen v mišljenju kakor tudi v ravnanju.

Eden izmed velikih smotrov, ki jih je Rastislav zasledoval, je bila tudi cerkvena neodvisnost. In ti njegovi načrti so se srečali z apostolsko gorečnostjo in s slovanskim književnim načrtom sv. Cirila in Metodija. Bizantinskega cesarja pa je k zvezi z Moravani razen drugih razlogov nagibalo tudi dejstvo, da so se Nemci takrat povezali z Bolgari, nevarnimi bizantinskimi nasprotniki. Bolgarija je namreč takrat segala do Save in do nem. meje v Panoniji.

L. 863. sta sv. brata prišla na Moravsko. S seboj sta prinesla svetinje sv. Klementa in slovan. prevod nedeljskih evangelijev. Preprosti Moravani pač niso mogli pravilno oceniti veličine novih apostolov in niso slutili, da se je s prihodom sv. bratov pričela nova doba krščan. prosvetnega delovanja, ki bo preobrazilo polovico Evrope.

1.) Po tako imenovani verdun. pogodbi je bila razdeljena v 3 dele: sred. del z Italijo je dobil rim. cesar Lothar (840-855); njegov sin Ludovik II. je obdržal cesar. krono, a vladal je samo v Italiji (855-875), vzh. del je vladal kralj Ludovik Nemški (843-876), za njim pa Karol Veliki (876-887) rim. cesar 881-887; to je nem. del frankov. države, ²emčija. Prihodnjič dalje

JUŽNA AMERIKA ISČE NASELJENCEV

/"THE TIMES", London 4. dec. 1946./

Iz Buenos Airesa poročajo, da bo te dni odpotoval v Evropo izredni poslanik s položajem pooblaščenega ministra skupno s štabom strokovnjakov v svrhu nabiranja novih naseljencev za Argentino iz raznih evropskih držav. Svoj glavni stan bo ta argentinska misija imela v Rimu.

Namen argentinske vlade je, da sprejme 4.000.000 novih naseljencev iz Evrope. Naseljevanje bi se naj začelo takoj. Vsak mesec bi se naj selilo v Argentino 30.000 ljudi. Vlada je v to svrhu poslala v New York posebno delegacijo, da nakupi zadostno število prevoznih ladij.

+ + +

Sosedi Brazilija in Venezuela, sta živahno na delu na istem področju. Brazilija je poslala posebno komisijo za izbiro novih naseljencev v begunskih taboriščih v zapadnih zonah Nemčije in Avstrije. Venezuela pa je poslala svojo komisijo v ameriško zono Nemčije. Brazilija bo sprejela vsako leto 120.000 novih naseljencev, Venezuela pa 10.000 družin ali skupno 30 do 40.000 ljudi.

Na vseh treh načrtih je zainteresiran tudi Vatikan, ki ga še prav posebno zanima načrt argentinske vlade. V Vatikanu sistematično študirajo to vprašanje in pripravljajo vse potrebne ukrepe za pomoč tisočerim katoliškim beguncem in razseljenim osebam, ki še v Srednji Evropi vedno z negotovostjo zrejo v bodočnost.

+ + +

Prepad med načrti in njih izvedbo pa je zaenkrat še tako širok, da ne dovoljuje drugega kot le skrajno previden optimizem o uspehu množičnega izseljevanja beguncev in razseljenih oseb iz nekaterih evropskih držav.

Akcija, ki si jo je nadel argentinski predsednik Peron ima namen premostiti omenjeni prepad. Povzročiti pa utegne tudi zdravo tekmovanje med državami, ki nujno potrebujejo kmečkih naseljencev in industrijskih delavcev. Da je potreba po novih naseljenicah ponekod res velika, kaže primer Argentine, ki meri nekaj več kot 1.600.000 km² in ima le 14.000.000 prebivalcev.

+ + +

Akcija, ki so jo načele južnoameriške države, bi utegnila biti v nasprotju z značajem razprave glavne skupščine Združenih narodov o pravih in delokrogu predlagane nove Mednarodne begunske organizacije /IRO/. Od izida te razprave zavišai usoda milijona mož, žena in otrok, ki žive v begunskih taboriščih v Nemčiji, Avstriji in Italiji. Mnogi med njimi še vedno upajo, da se bodo prej ali slej vrnili na svoje domove vzhodno od Labe /v sedanjo rusko zasedbeno zono Nemčije/. Za stotisoče Poljakov, Baltov, Jugoslovanov in Nemcev pa za bližnjo bodočnost ni izgledov za vrnitev. Tem bo morala IRO in vlade, pod katerih upravo sedaj živijo, najti novi dom kje drugod.

Ta problem pa seveda ni enostaven.

CERKVENI KOLEDAR

December

25 Sreda	Božič-rojstvo našega Gospoda Jezusa Kristusa. Sv. Anastazija	Dete nam je rojeno in Sin nam je dan, na Njegovih ranah je vladarstvo (Vstop. spev 3. bož. maše)	3 Maše (B) lastne (21, 23, 25 Kk, 222, 225, 228) pri 2. maši 2. pr. sv. Anastazije. Hvalospjev božič. Dupl. 1. cl. c. oct. priv. Off. ut in Brev.
26 Četrtek	Sv. Štefan, prvi mučenec	Gospod Jezus, sprejmi mojo dušo in ne prištevaj jim tega greha	Maša (R) lastna (27, Kk 231) 2. pr. osm. Hvalospjev bož. Dupl. 2. cl. Off. u. i. Brev.
27 Petek	Sv. Janez, apostol in evang. (V goriški škofiji spomin sv. Zoila, spozn.)	Kdor se boji Boga dela dobro in kdor se drži pravice, jo doseže (Berilo)	Maša (B) lastna (29) 2. pr. osm. Hvalospjev božični Dupl. 2. cl. Off. ut i. Brev.
28 Sobota	Sv. nedolžni otroci	Iz ust otročičev in dojenčev si pripravil sebi hvalo zaradi svojih neprijateljev (Vstop. spev)	Maša (V) lastna (31) brez slave, 2. pr. osm. Hvalospjev božič. Po stop. spevu se opusti Allel. in moli nadalj. spev. Benedict. Dom. Dupl. 2. cl. Off. u. i. Brev. 2. Vesper. de SS. innocent. com. dom. S. Thomae et oct.
29 Nedelja	Nedelja v božič. osmini. Sv. Tomaž, škof in muč. (umrl 1170)	Vsemogočni, večni Bog, vodi naša dejanja, kakor je Tebi pogodu, da si v imenu tvojega ljubljene Sina nabereмо bogastva dobrih del (Pr.)	Maša (B) lastna (33) Kk 236 2. pr. sv. Tomaža, 3 osm. Hvalosp. bož. Semid. Inc. Epist. ad Rom. oct. ut in Brev.
30 Ponedeljek	V božič. osmini 6. dan	Oznanil je Gospod svoje odrešenje, vpričo vseh narodov je razodel svojo pravičnost (Stop. spev)	Maša (B) kakor 3. maša na bož. prazn. (25, Kk 236) Berilo in evang. iz 2. maše 2. pr. K. Mariji, 3. za Cerkev ali za papeža. Semid. Off. u. i. in Brev.
31 Torek	Sv. Silvester, papež in spozn. (umrl 385)	Slavim Te, Gospod, ker si me varoval in nisi dovolil, da bi se moji sovražniki nad menoj veselili. (Vstop. spev)	Maša (B) Če me ljubiš (3) 2. pr. osmine Dupl. Off. ut in Brev.

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE ŽELE VSEI NAROČNIKOM,
BRALCEM IN SPLOH VSEJ SLOVENSKI BEGUNSKI DRUŽINI IN DRUGIM
BEGUNCEM-SOTRPIKOM

ODPRAVA

UREDNIŠTVO

TEHNIČNI ODDELEK

ROMAR NA

BELI CESTI

Dobite jo za 4.- šilinge pri prodajalcih
in v upravi "Taboriščnika".

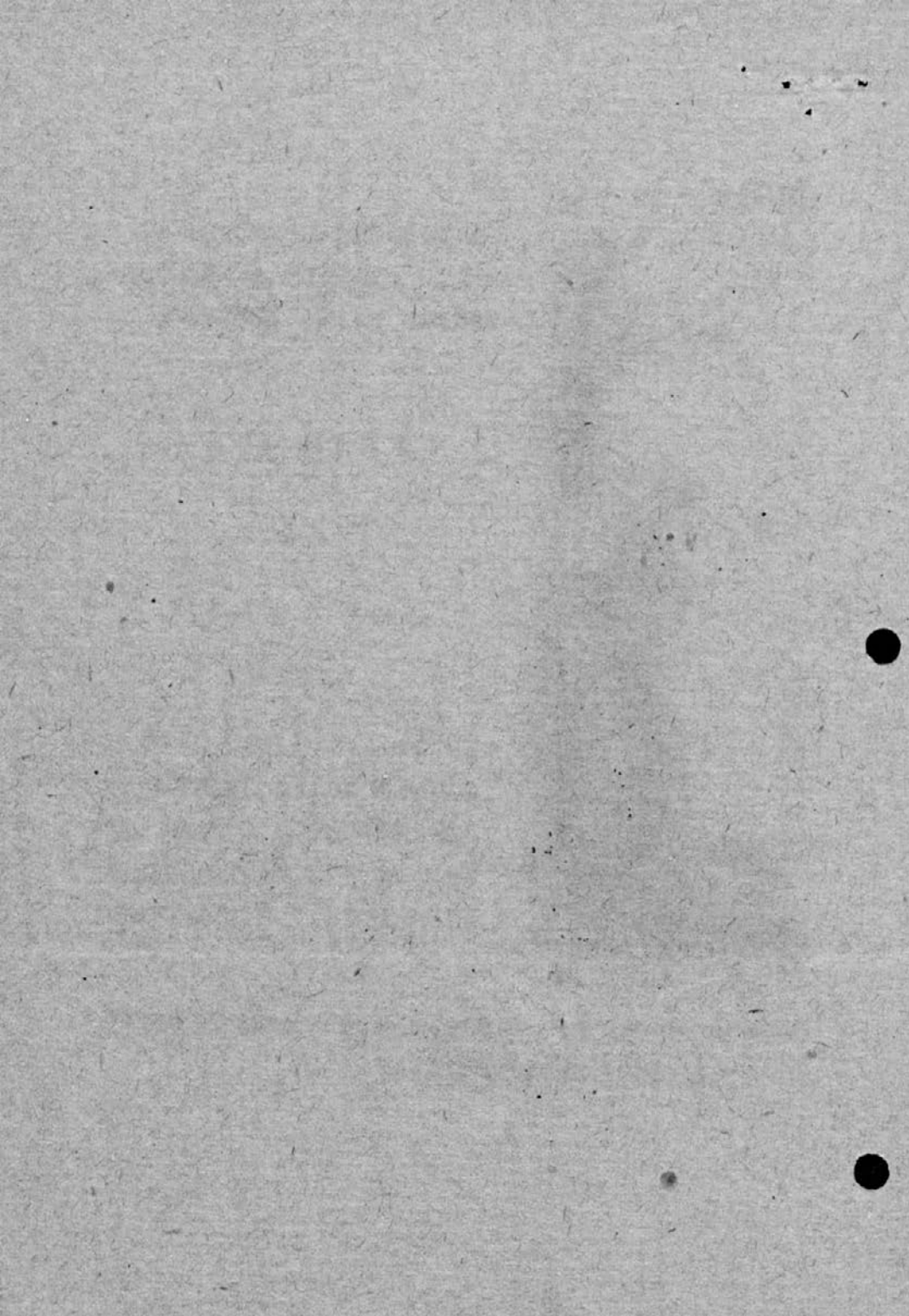
Za božične praznike je
izšla izvirna pesniška
zbirka Erika Kovačiča

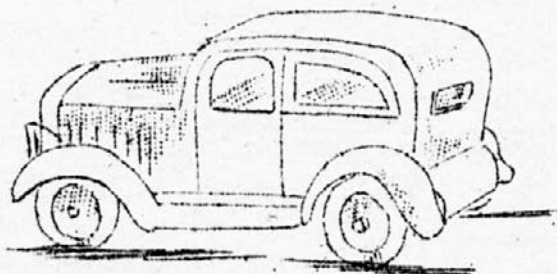
"ROMAR NA

BELI

CESTI".

Zbirka, ki obsega 63
strani in je bogato
ilustrirana, pomeni
lep razvoj slovenskega
pesništva v begunstvu.

Danko Rajmund:

OPIS AVTOMOBILA

priročnik

potreben šoferjem in vsem, ki bi šoferji radi postali.

Sestavljen je po predavanjih na nekdanji peggeški šoferski šoli. Vse, kar moraš vedeti za šoferski izpit, dobiš v njem. Obsega 120 strani. Med besedilom je nad 60 nazornih slik in risb.

Velja broširan 13.- Š.

Kupiš ga lahko v baraki 12, soba 11, in v upravi "Taboriščnika". Zunanji naj ga naroče pismeno.

Naklada je razmeroma majhna, zato se zite hitro po njem, da ga še dobite.

